

Prevalencija zlostavljanja starijih osoba u institucijama za dugotrajnu skrb

Sara Dvorsky¹, Dijana Mrđenović¹

¹Sveučilište Jurja Dobrile u Puli; Medicinski fakultet u Puli

UVOD

Prema procjenama oko 15,7 % starijih osoba globalno, odnosno približno jedna od šest osoba godišnje, doživi neki oblik zlostavljanja u zajednici. Unatoč učestalosti, ovaj problem često ostaje neprepoznat i neprijavljen (1). S ciljem prikazivanja učestalosti zlostavljanja starijih osoba u institucijama za dugotrajnu skrb te osvještavanja javnosti proveli smo pregled relevantnih izvora.

PREVALENCIJA

Analiza devet studija, provedenih u razdoblju od 2000. do 2017. godine, imala je za cilj procijeniti prevalenciju zlostavljanja starijih osoba u institucionalnim okruženjima. U istraživanja je bilo uključeno više od 9.000 starijih osoba smještenih u ustanovama za dugotrajnu skrb u različitim zemljama. Podaci su uglavnom prikupljani putem samo prijava žrtava i zapažanja zaposlenika (1).

IZVJEŠĆA STARIJIH OSOBA (žrtava) (1)	
psihološko zlostavljanje	33,4%
fizičko zlostavljanje	14,1%
seksualno zlostavljanje	1,9%
zanemarivanje	11,6%
financijsko zlostavljanje	13,8%

ZLOSTAVLJANJE PRIJAVLJENO OD STRANE OSOBLJA (počinitelja) (1)	
ukupno zlostavljanje	64,2%
psihološko zlostavljanje	32,5%
fizičko zlostavljanje	9,3%
seksulano zlostavljanje	0,7%
zanemarivanje	12,0%

Viša stopa prijavljivanja od strane osoblja ukazuje na značajan broj neprijavljenih slučajeva od strane samih žrtava. Među ključnim čimbenicima rizika za zlostavljanje starijih osoba u institucionalnim okruženjima ističu se: ženski spol, kognitivno oštećenje, fizička onesposobljenost te dob iznad 74 godine.

Istraživanje pokazuje da su žene značajno češće žrtve različitih oblika zlostavljanja. U okviru meta-analize, žene su činile 83% ukupnog uzorka dok su čak 77,3% prijavljenih žrtava navedenih oblika zlostavljanja bile žene (1).

ZAKLJUČAK

Zlostavljanje starijih osoba u institucionalnim okruženjima predstavlja ozbiljan i raširen javnozdravstveni problem. Rezultati sustavne meta-analize ukazuju na zabrinjavajuće visoku prevalenciju zlostavljanja. Nedovoljno istraživanja iz zemalja niskog i srednjeg dohotka kao i visok stupanj neprijavljivanja slučajeva upućuju na potrebu za snažnijim nadzorom i standardiziranim postupcima izvještavanja s ciljem prevencije i zaštite dostojanstva starijih osoba.

